Svenska Canada Tidningen

STÖRSTA OCH BÄSTA SVENSKA TIDNING I CANADA, UTGIFVES HVARJE ONSDAG I WINNIPEG, MAN., AF

FLEMING PRINTING CO. LTD

JOHN E. LIDHOLM, Manager.

PRENUMERATIONSPRIS.

Helt År (i förskott)	$1.00
Hallt år d:o	.60
Tre månader	.35
Helt år till Sverige	2.00
Halft År d:o	1.00

Prenumerationsmedel insändas såväl i registreradt bref, som Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare behöfva ej registreras.

KONTOR,

Tryckeri och Bokhandel är beläget å 259 Fountain St., invid Sv. Luth. Kyrkan. Besökande landsmän alltid välkomna.

Adressera alla försändelser till

CANADA,

Box 254 WINNIPEG, MAN

Elektricitetsverksfrågan

synes äfven vid detta års municipalval blifva en hufvudfråga, sedan borgmästare Ashdown beslöt att använda sitt prerogativ att vetobelägga stadsfullmäktiges beslut, som han ansåg vara skadligt för staden. På stadsfullmäktiges möte i måndags åtta dagar beslöto de med 13 roster mot 5 att öfverlåta kontraktet för byggandet af den elektriska kraftstationen vid Point du Bois till en engelsk mäklarefirma, det nyligen bildade Anglo-Canadian Engineering Co. i London, England, för en rund summa af omkring 3¼ million dollars. Beslutet föregicks af en långvarig och het debatt, hvarunder mayor Ashdown yrkade på uppskof med utlemnande af kontraktet. Han stödde sin mening på argument, hvilka äro väl värda att noga eftertänkas. Borgmästaren förklarade sig lika varmt inne för byggande af elektricitetsverket som någon, men på grund af den pänningknipa staden f. n. befinner sig uti och de ogynnsamma, säregna konjunkturer, som f. n. dominera pänningemarknaden, hade han kommit till det resultat, att byggandet måste uppskjutas på ett halfår, så att stadens finanser hunne att ordnas, hvarjämte man hade skäl att hoppas, det pänningemarknaden i öfrigt skulle återtaga sitt normala tillstånd. Staden hade f. n. omkring 6 millioner i obligationer osålda, och lägges därtill den ofvannämda summan, så inses hvilket problem stadens finanser f. n. erbjuda. Byggandet af elektricitetsverket är ingen trängande nödvändighet under sådana förhållanden. Men vattenverkets utveckling, gatornas förbättring, dränering etc. äro nödvändiga arbeten, och om de måste afbrytas eller uppskjutas, kommer det ovilkorligen att verka nedtryckande på arbetsförhållandena. Staden har i år utfört jämförelsevis litet arbete i detta afseende, därför att det varit så svårt att realisera värdepapper samt på grund af bankernas vägran att försträcka staden pänningar. Som hvar och en vet hafva förhållandena ej förbättrats i detta hänseende utan snarare förvärrats, och borgmästarens bestämda ståndpunkt att rätta mun efter matsäcken är den visligaste, huru gärna vi än skulle vilja se byggandet i farten straxt. Rörande det ofvan nämda kontraktet, som trumfades igenom, tål det äfven sin grundliga kritik. Utom att kontraktet var omkring $360,000 högre än det som rekommenderades af stadens konsulterande ingeniörer, innehöll det äfven en bestämmelse om att firman skulle taga 5 millioner af stadens papper till afyttring samt taga sin betalning däraf. Huru fördelaktigt detta anbud än kan se ut vore det dock ej rådligt för staden att slå in på denna väg, ty kunna enskilda firmor realisera dessa papper i andra hand, så borde väl staden kunna göra det själf i första hand. I alla fall tarfvade ett dylikt förslag en grundligare behandling, än den korta tid, som kontrollstyrelsen ägnade det.

Uppskof är därför ur alla synpunkter det rådligaste. Det innebär ej företagets slopande, såsom borgmästarens motståndare vilja tolka det. Det innebär endast, att staden iakttager samma regler, som den enskilde affärsmannen måste rätta sig efter. Stadens kredit kommer ej allenast att stärkas, elektricitetsverkets lyckliga utförande är därjämte tillförsäkradt.

Hvar finnas pängarna?

För en vanlig hvardagsmänniska, hvars ideer om den nögre finanspolitiken äro inskränkta till att möta "drafts", betala skulder, köpa ved etc., äro våra bankers vägar underliga och outransakliga. Den senaste märkvärdigheten, som nu följt alla de andra besynnerligheterna, är bankernas obenägenhet att avancera pänningar för hveteköp. Denna landsända, den stora Vestern, är till stor del beroende på hveteskörden för sitt uppehälle, och hvad som behöfves nu är att få hvetet ut i marknaden och få pängarna tillbaka. Ganska få män hafva nog kapital att köpa hvete för att exportera och betala kontant för detsamma. Det vanliga systemet som bankerna förut praktiserat, nämligen att förskottera pänningar mot hvetesändningar, är grundvalen för hela Vesterns handels- och näringslif.

Det såg en tid ut som om förhållandena på den finansiella horisonten skulle ljusna, men då kom plötsligt som en blixt bankernas ukäs att inga lån för hveteköp skulle beviljas. Skulle detta besynnerliga beteende från bankernas sida fortfara, skulle effekten på alla näringar snart visa sig som i högsta grad fördärflig. Elevatorbolagen skulle sluta göra uppköp, sändningar omöjliggöras, och farmarena måste hålla sitt hvete, eller sälja det till ett sådant pris som några få kapitalstarka bolag, som ännu vore i stånd att fortsätta rörelsen, skulle önska betala. Hvilken effekt ett sådant sakernas tillstånd skulle hafva på vesterns näringslif kan lika lätt tänkas som beskrifvas.

Det är därför affärsmannen med både oro och harm frågar: Hvad är orsaken till allt detta? — Två svar presentera sig själfva. Det ena är att Montreals hvete-kapitalister begagna bankerna som verktyg att "klämma" farmaren. Detta vore ett i högsta grad grymt och man kan nästan säga brottsligt beteende, och vi hoppas att detta ej är sannt. Det andra svaret låter mera troligt, — och många väl underrättade personer hålla det sannolikt, — och det är att Canadas banker hafva sina kapital placerade i New York och hafva svårigheter att utfå dem på grund af krisen därstädes. Saken är den att bankerna hela tiden försvarat sitt beteende, d. v. s. att taga pänningarna ifrån Vestern och insätta dem i New York, på s. k. 'call'-lån, genom det påståendet att pänningarna måste placeras på ett ställe, där de kunde vara lätt åtkomliga för hvetemarknadens behof. Hvar äro dessa pänningar nu, då de bäst behöfvas till det ändamål, för hvilket de reserverats? Det är ju möjligt att något resonabelt svar kan gifves; i så fall få vi hoppas att det gifves snart.

En försiktig Socialist.

Vi omnämde i förra veckans notisafdelning att Mr. James Allan, delägare i Allan-liniens ångbåtsbolag, samt millionär, blifvit socialist. Han är kandidat för rådmansysslan i staden Glasgow, Skottland, på socialisternas valsedel, och lär hafva förklarat att han är villig till staten öfverlemna sin egendom. Nu genast? Åh nej, icke förr än staten gått igenom sådana fundamentala förändringar, att den vore skickad att taga mot nämda gåfva eller tillhörighet. Skulle denna förändring någonsin äga rum, skulle helt naturligt alla vara socialister, antingen de ville eller icke, ty staten skulle då vara en socialiststat. Under tiden är det tvifvel underkastadt, om Mr. Allans form af socialism skall te sig tillfredsställande för det stora flertalet af socialister, som troligtvis tvedraga att genast draga in i sitt förlofvade land, i stället för att gå och vänta i de närvarande förhållandena omstörtade hastigt. De äro den existerande tingens ordnings fastaste vänner. Men för att återgå till Mr. Allans ståndpunkt, kan man med skäl fråga, är det sannt att ingen kan praktisera socialismen ensam? På detta kan svaras både ja och nej. Det är sannt i så hänseende, att alla individer äro medlemmar och delar af samhällskroppen, och liksom kroppens väfnader, organ och lemmar icke kunna funktionera fullt hälsosamt ifall där finnes sjukdom i någon del af kroppen, lika svårt är det för individen att hålla sig frisk till kropps- eller själsförmögenheter om samhället ej är sundt. Det är ganska svårt, om ej alldeles omöjligt för en person att tänka rätt ifall hans omgifning tänker motsatsen, eller, om han äfven tänker rätt, att handla rätt. Lika sannt är det äfven att kroppen i sin helhet ej kan vara frisk, ifall organen och lemmarna äro sjuka. Så ock i samhällskroppen; denna kan ej vara sund och normal eller komma till en korrekt ståndpunkt tills majoriteten af folket nått denna ståndpunkt i sin utveckling. Detta är en punkt som socialisterna synas förgäta. De vilja förändra mänskligheten genom att ändra samhällslagarna. Detta går ej. Lagarna och styrelseformerna äro endast en spegel som återgifver dragen af folkets tänkesätt — och som ändrar sig i enlighet med detsamma. Individen måste förändras. Han måste genom exempel och lära visas att den sociala samhällsformen är rätt, innan han antager den, samt få klart för sig sin samhörighet med alla andra individer. En konstgjord fördelning af egendom och arbete, innan individerna hunnit så långt i sin utveckling att de insett sin verkliga samhörighet med sina bröder och medarbetare i samhället, skulle ej blifva tillfredsställande, ty sinnelaget förändras ej genom maktspråk utifrån, utan måste komma genom öfvertygelse vunnen från erfarenhet.

Lagbunden regeringsform i Abyssinien.

Abyssinien, eller Etiopien som det också kallas, skall nu få en konstitutionell regeringsform. Detta i Östafrika belägna konungarike drog världens uppmärksamhet på sig för några år sedan, då dess af infödingar bestående här tillfogade en stor italiensk härafdelning ett förkrossande nederlag. För en 40 år sedan regerade den talangfulle, men grymme konung Theodor öfver landet, och det var för att befria en del britiska undersåtar, hvilka denne konung höll fångna i Magdala, som Lord Napier företog sin märkliga marsch genom landet, För en tid var landet i englismännens våld, men för vissa orsaker beslutade England sig att ej behålla hvarken landet i sin helhet eller någon del däraf, och landet har ej gjort något nämnvärdt framåtskridande sedan dess. Folkmängden är omkring densamma som den var för 40 år sedan, d. ä. omkring fyra millioner invånare. Landet har ingen litteratur, inga skolor och ingen industri, ty all verksamhet utom krigaryrket och landtbruk anses som nedsättande.

Konungen som nu regerar heter Menelek och säges räkna sina anor från konung Salomo och drottningen af Saba. Egyptiska munkar införde kristendomen i landet omkring år 600, men det slag af kristendom till hvilken folket nu bekänner sig är en i de flesta stycken olika tro från den som läres i den öfriga kristna världen. Den består hufvudsakligen i ett slags helgondyrkan; dessutom praktiseras en del gammaltestamentliga påbud, såsom omskärelsen etc. Regenten öfver detta folk, Negus (konung) Menelek, som regerat i 18 år, skall nu gifva landet en regeringsform, och har som första steg härtill utnämt ett kabinett med ministrar för utländska ärenden, lagskipning, finanser, handel och krig.

"Jorden rör sig ändå". Persien skall få konstitution, likaså Kina, och framstegen följa tätt på hvarandra. Det är anglosaxer, germaner och skandinaver som visat vägen, och som de olika racerna och folkslagen nu följa på framstegens och civilisationens blanka stråt.

Rasmussens Grönlandsfärder.

För ett år sedan lemnade den unge polarforskaren och författaren Rasmussen Danmark och reste upp till Nordgrönland, i afsikt att företaga en större etnografisk och etnologisk studiefärd till de nordligaste trakterna. Han öfvervintrade i sällskap med sin syster, som sedan kommit hem, i kolonien Umaraks distrikt. Härifrån reste han i april mot norr, och från sedt ett kort meddelande om att han passerat Kap York, har man ej förrän nu hört något från honom.

Det är ett bref från amerikanska lustyachten "John Bradly", som på en resa i Smiths sund i sommar anlöpt North Star Bay den 12 augusti, och det meddelas häri, att man träffat på Rasmussen. Denne meddelade att han hade företagit en slädresa på 210 nymil i området norr om Kap York, - passerat Smiths sund och varit långt inne i Ellesmereland.

På sina expeditioner har den unge författaren lefvat fullständigt på eskimåvis, utan europeisk proviant. Han har lifnärt sig genom jakt, hufvudsakligen på myskoxar. Först i mars 1908 ämnar han begé sig mot söder för att med hundslädde nå de danska kolonierna.

Gult och rödt.

Helt nyss var lunden klädd i grönt
och marken likaså,
och solen speglade sig skönt
i stilla sjöar blå.
Till fågelskarans glada sång
man kunde lyssna dagen lång.

I dag är allt så brunt och dödt
där gröna gräset var;
i lunden lyser gult och rödt
hvart blad som än är kvar.
Ur skyn så sällan solen ler,
och fågelsången hörs ej mer.

Då hösten kommer, lycklig den
som under sorg och död
i hjärtats djup kan gömma än
sin kärleks rena glöd,
och som, när allt på jord förgår,
kan än bevara själens vårl.

Jakob Bonggren.

SEALED TENDERS addressed to the undersigned, and endorsed "Tender for Public Building, Neepawa, Manitoba," will be received at this office until Wednesday, November 27, 1907, inclusively, for the construction of a Public Building at Neepawa, Manitoba.

Plans and specification can be seen and forms of tender obtained at this Deaprtment and on application to the Postmaster at Neepawa, Manitoba.

Persons tendering are notified that tenders will not be considered unless made on the printed form supplied, and signed with their actual signatures.

Each tender must be accompanied by an accepted cheque on a chartered bank, made payable to the order of the Honourable the Minister of Public Works, equal to ten per cent (10 p.c.) of the amount of the tender, which will be forfeited if the person tendering decline to enter into a contract when called upon to do so, or if he fail to complete the work contracted for. If the tender be not accepted the cheque will be returned.

The Department does not bind itself to accept the lowest or any tender.

By order,
FRED. GELINAS,
Secretary.
Department of Public Works,
Ottawa, October 30, 1907.

EN MODERS BREF. Mrs. F. Grochowsky, "Elbing, Kans., den 19 Dec. 1899.

Dr. Peter Fahrney & Sons, Chicago, Illinois.

Bäste Herrar:— Vi hafva en ganska stor familj, nämligen åtta barn, så att vi begagna inte så litet af Kuriko i vårt hus. Det är en bra och verksam medicin, och har inbesparat oss många doktorsräkningar.

Barnen tycka äfven om den, emedan den har en så behaglig smak. Min lilla fyra års gamla gosse är ständigt efter mig sägande: "Mamma, jag vill ha lite ur den 'rara flaskan'.

Omkring två år sedan blefvo vi alla sjuka, nästan på en gång af magåkomma med kräkningar, men med Guds hjälp, genom att begagna Kuriko, blefvo vi alla snart bra igen." Dr. Peter's Kuriko är i högsta grad en moders medicin. Om den begagnas prompt, kommer den att bespara henne många oroliga timmar och vakna nätter. Den är icke en apoteksmedicin, utan säljes endast genom speciella agenter eller direkt från fabrikanterna, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoyne Ave., Chicago, Ills.

IMPERIAL BANK
OF CANADA.
Kapital (Inbetaldt $4,825,000
Reservkapital 4,825,000
Gällande intresse betalas å depositioner.
SPARBANKSAFDELNINGEN REKOMMENDERAS.
Växlar dragas på alla platser i Sverige, Norge och Danmark, äro betalbara i kronor.
HUFVUDKONTOR:
Tillfällig lokal, medan vår nya bankbyggnad uppföres, hörnet af McDermott och Albert Sts.
N. G. Leslie, Manager.
NORTH END FILIAL
Hörn. af Selkirk och Main St.
W.A.Hebblewhite, Manager.

Etablerad år 1854
The Home Bank of Canada
På samma gång som vi drifva allmän bankrörelse fästa vi särskildt vikt vid vår Sparbank förrättning
En hem-sparbank utlånas fritt till hvarje insättare.
426 Main St Winnipeg
H. F. FORREST
Manager

A. S. BARDAL
BEGRAFNINGS BYRÅ
Begrafningar utföras skyndsamt och till moderat pris.
HYRKUSKVERK,
Första klassens droskor.
Telefon 305.
Bardal Block, 121 Nena st.

Dr. W. Clarence Morden
Tandläkare
Utför allt hvad till tandläkareyrket hörer.
Bästa Rekommendationer.
620½ Main St.

Kerr, Bawlf, McNamee
229 Main Street
LIKBESÖRJARE.
KONTORETS PHONE 413.
BOSTADS-PHONE, 490
Ambulans tillhörande affären. Enda Hvita Likvagn för Barn i staden. Pris $3.00 per tur.

J. THOMSON & CO.
LIKBESÖRJARE
501 Main St. Midt emot City Hall.
Telefon 1.

TEL. 1239
Clark Bros. & Hughes
LIKBESÖRJARE
366 Portage Ave. Steele Block

Skand. Advokat
Thos. H. Johnson,
Barrister, Solicitor, Etc.
Kontor, Room 33, CANADA LIFE BUILDING, hörnet af Main och Portage Ave.

Svensk Läkare.
DR. C. E. JOHNSON
Kontor: 592 Main St. Allman Block
Mottagnings-tid 10-12 f.m.
1.30—4.30 e.m.
Telefon till Kontor 5318 Telefon till Bostad 5319
Bostad: 130 Cathedral Avenue
Sjukbud under natten, personligen eller per telefon erhålla prompt tillsyn.

Dr. S. C. Peterson
Svensk Läkare och Kirurg
Kontor: 706 Union Bank, Tel. 4357
Bostad: 96 Dagmar St., Tel. 5038
Kontorstimmar: 11—12 f.m.
3—5 e.m.
8—9 e.m.

Björnson & Brandson
LÄKARE.
Kontor: 650 WILLIAM AVE.,
Telefon 89.
Mottagningstid: 1,30 — 3, 7 — 8 e.m.
Bostad: 620 McDermott Ave.,
Telefon 4300.

PROFESSOR
JONAS PALSSON
Piano- och Sång Lärare
Lärjungar beredas för inträde till TORONTO UNIVERSITY i Toronto
ADDRESS:
727 Sherbrooke St. Winnipeg

Hallo ! !
Beställ alla Edra snickeriarbeten från
Holmberg & Co's
SNICKERIFABRIK
299 Gwendoline St.
Tel. 6880.
WINNIPEG, MAN.
Vi utfärda också alla slags ritningar, arbetsbeskrifningar och kostnadsförslag till moderata priser.

MILLINERY
DAMHATTAR
för hösten nu inkomna och försäljas till ytterst låga priser, med anledning af att jag tvingas flytta min affär i början på December månad.
Gamla hattar om-monteras och stofferas.
Gif mig ett besök!
MRS. R. I. JOHNSTONE,
204 Isabel St. Winnipeg

SVENSK
RAKSTUGA
OCH BILLIARDSALONG
440 Logan Ave.
Hörnet af Laura St.
Vi inbjuda landsmännen att besöka oss!
Alltid Välkomna!
Bästa Arbete!
Moderata Priser!

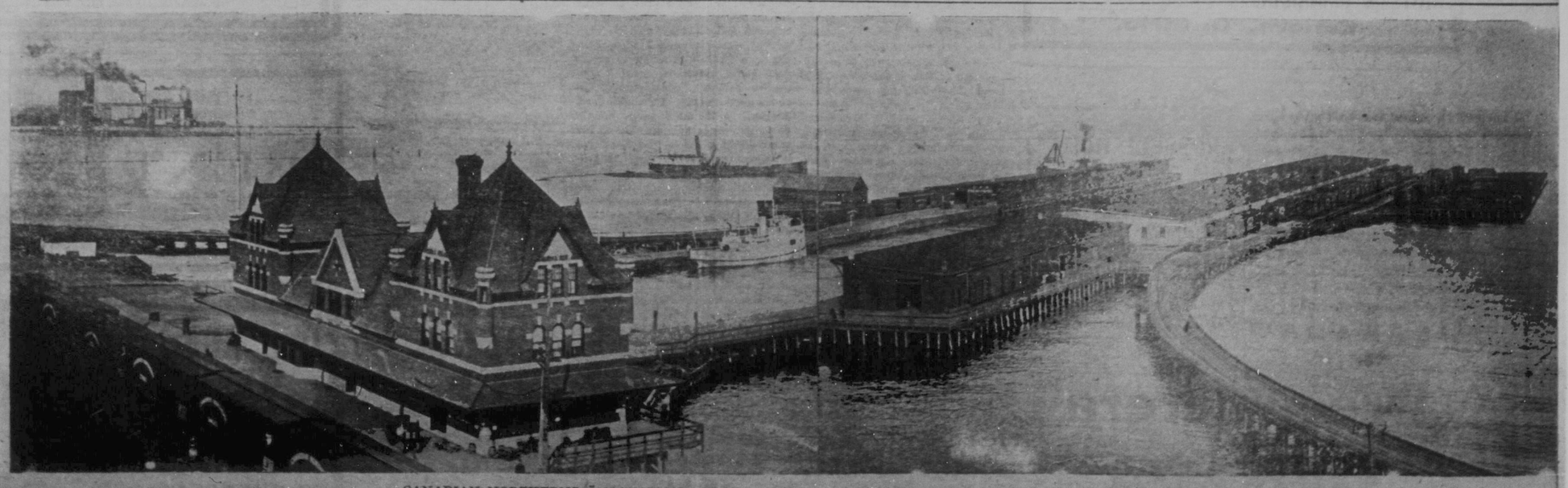

CANADIAN NORTHERNS ÄNDSTATION I PORT ARTHUR, MED KING'S ELEVATOR I BAKGRUNDEN.